

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: Q. T. H., narozený dne X,
státní příslušnost: X,
naposledy známým pobytem:
X,
zastoupený advokátem JUDr. Matoušem Jírou,
sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-965/ZA-ZA11-HA13-2021 ze dne 24. 2. 2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 18. 11. 2022 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Svou žádost odůvodnil tím, že v České republice žije dlouhou dobu, přičemž by na území ČR rád pokračoval v podnikání. Také se obává přístupu vietnamských státních orgánů k sobě

jakožto odsouzenému drogovému delikventovi a zostuzení svých ve Vietnamu žijících příbuzných pro rodinný vztah se zločincem.

2. Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu. Udělení doplňkové ochrany žalobci je vyloučeno, neboť žalobci byl v České republice uložen trest odnětí svobody pro závažnou drogovou kriminalitu. Žalobci byl následně udělen výjezdní příkaz. Drogová kriminalita obecně je na mezinárodní úrovni považována za zavrženíhodný nežádoucí jev. Nepochybně tak naplňuje autonomní definici vážného zločinu podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
3. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou. V ní namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí na základě následujícího: žalovaný nepostavil najisto, zda žalobci po návratu do Vietnamu hrozí postih, včetně porušení zásady ne bis in idem. Vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalobce spatřuje též v nedostatku individualizace. Dále žalobce namítl vadu správního řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkových okolností na základě následujícího: žalovaný nezjišťoval, zda žalobci hrozí skutečné pronásledování z důvodu příslušnosti k pronásledované sociální skupině ve Vietnamu. Je podle žalobce notorií, že ve Vietnamu je žalobcem spáchaná trestná činnost postihována (nejvyšším) trestem smrti. Je pak logické, že na tuto trestnou činnost (a pachatele) hledí široké společenské vrstvy ve Vietnamu s výrazným odstupem a stigmatizací. Dále podle žalobce z napadeného rozhodnutí není též bez všech pochybností vyvoditelný skutkový závěr, zda mu skutečně ve Vietnamu hrozí trest smrti, či nikoliv. Rovněž žalobce poukázal na fakt, že jím spáchaná drogová kriminalita se týkala tzv. měkkých drog. Dále žalobce namítl překročení zásady správního uvážení žalovanou. Podle žalobce je potřeba institut vylučující klauzule vykládat restriktivně. Již ze systematického výkladu a zařazení pojmu „závažný zločin“ podle § 15a zákona o azylu lze shledat, že se musí jednat o trestný čin zcela výjimečný – postavený na roveň jiným zločinům, na kterých stojí vylučující klauzule podle čl. 17 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011, dále jen „kvalifikační směrnice“ (srov. např. válečné zločiny). Též zde žalobce poukázal na nezohlednění délky pobytu v ČR a socioekonomických vazeb, které bude žalobce od základu těžko ve Vietnamu budovat.
4. Žalovaný k žalobě sdělil následující: polemika ohledně toho, že by snad žalovaný správní orgán opomněl řádně hodnotit obavu žalobce z dvojího trestání či možnost udělit mu humanitární azyl a že by snad nedostál povinnosti zajistit si dostatečné podklady, ze kterých by tvrzená obava žalobce vyplývala, není namístě. Žalovaný v tomto směru v napadeném rozhodnutí řádně zdůvodnil, proč žalobci dvojí trestání nehrozí, stejně jako mu nehrozí, že by se místní úřady ve Vietnamu o jeho trestné činnosti oficiálně dozvěděly. Pokud žalobce v žalobě prezentuje obavu z toho, že by snad svoji rodinu ve Vietnamu zostudil, pokud by se tamější úřady o jeho trestné činnosti dozvěděly, nejde o azylově relevantní obavu, která by požívala zákonné ochrany. Na okraj žalovaný uvádí, že pokud trestná činnost, kterou v ČR žalobce spáchal, je způsobilá zostudit jeho rodinu, a žalobci to vadí, mohl a především měl se jí vyvarovat. K žalobní námitce ohledně nesprávné aplikace ustanovení § 15a zákona o azylu žalovaný uvádí následující: ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu výslovně stanoví, že doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li (pouze) důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Pro aplikaci tohoto ustanovení zákon nevyžaduje ani pravomocné odsouzení žadatele o mezinárodní ochranu. V daném případě však byl žalobce dokonce pravomocně odsouzen. Kladeno za vinu je mu spáchání zvláště závažného zločinu

nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za který byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmi let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Z výkonu trestu odnětí svobody pak byl žalobce podmíněně propuštěn. Žalovaný považuje bagatelizaci takto závažné trestné činnosti ze strany žalobce minimálně za nemístnou. Žalovaný zdůrazňuje, že závažnost tzv. drogové kriminality je dána právě závažností svého dopadu a mírou devastačního účinku na psychické i fyzické zdraví konzumentů, ale i celkově na společnost, kdy užívání drog patří k sociálně patologickým jevům s nejvýraznějšími negativními důsledky. I proto je boj proti tomuto typu kriminality řešen též v mezinárodním měřítku, např. Jednotnou úmluvou o omamných látkách ze dne 31. 3. 1961, Úmluvou o psychotropních látkách ze dne 21. 2. 1971, Úmluvou Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami ze dne 20. 12. 1988, jejichž signatáři, mezi nimi i ČR, se zavázali bojovat proti zneužívání psychotropních látek a proti nedovolené výrobě a obchodu s nimi. Jak je vyjádřeno v preambulích citovaných mezinárodních smluv, nedovolená výroba a obchod s psychotropními látkami jsou Organizací spojených národů považovány za vážné ohrožení zdraví a blaha lidí a jevy nepříznivě ovlivňující ekonomické, kulturní a politické základy společnosti a ve svém důsledku vedoucí k rozkladu hospodářství a společnosti a ohrožení stability, bezpečnosti a suverenity států, a to ve všech oblastech a úrovních. Takové jednání tedy bezesporu pojem „vážný zločin“ naplňuje.

Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Žalobce v řízení před žalovaným nesdělil informace relevantní pro udělení azylu a udělení doplňkové ochrany je vyloučeno, neboť trestnou činnost žalobce je namíste označit jako vážný zločin v pojetí azylového práva.

Absence důvodu pro azyl

6. Žalobce vytýkal napadenému rozhodnutí nepřezkoumatelnost a to, že se konkrétně nevypořádalo se zjištěnými skutečnostmi a jednotlivými azylovými tvrzeními žalobce. Tomu přisvědčit nelze, rozhodnutí žalovaného je plně srozumitelné, logické a na věc přílehlavé. Jasně z něj plyne, že žalobce ve skutečnosti netvrdil skutečnosti, které by byly relevantní pro udělení azylu.
7. Podmínkou pro přiznání azylu (deklaraci postavení uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků) je nejen existence důvodného strachu z pronásledování, ale také pronásledování z důvodu uznaného právní úpravou, tj. § 12 písm. a) nebo b) zákona o azylu, čl. 1 A Úmluvy o právním postavení uprchlíků ve znění čl. I odst. 2 Newyorského protokolu (č. 208/1993 Sb.) a čl. 10 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice.
8. Nyní soud pro lepší pochopení svých závěrů předloží drobný historický exkurz. Současné azylové právo se v západních právních kulturách vyvinulo na základě úsilí poučit se z lekce 20. století. Tehdy i velká část zemí civilizačního západu, včetně české, prošla bolestivou zkušeností s rozmanitými formami centralizovaného útlaku. Tyto formy vždy spojovalo jedno: státem organizovaná perzekuce obyvatelstva. Ta probíhala nejčastěji buď na základě kritéria původu (např. etnického či rasového), nebo přesvědčení (zpravidla politického, potažmo náboženského). Memento na tomto právním poli ztělesňoval především tragický osud Židů pod vládou nacismu, dále též disidentů v prostoru někdejšího sovětského bloku. Aby se obětím tohoto zjevného bezpráví alespoň trochu zmírnilo jejich utrpení, vyvinul se institucionálně propracovaný systém hostitelské ochrany jinými (ve smyslu

svobodnějšími) státy. Zde leží těžiště azylového práva doposud (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 51/2021-49 ze dne 30. 11. 2021).

9. V souzené věci žalobce netvrdil, že byl v zemi původu pronásledován. Obava z budoucího represivního přístupu Vietnamu vůči žalobci po návratu pro jeho drogovou kriminální minulost pak zjevně nepřestavuje pronásledování z právem významného důvodu (zda vůbec jde o „pronásledování“ není třeba pro účely rozhodnutí řešit): drogovou kriminalitu na území České republiky vskutku nelze podřadit pod uplatňování politických práv a svobod, nebo pod projev přihlášení se k pohlaví, náboženství, národnosti, k určité sociální skupině nebo k určitým politickým názorům. Z toho důvodu bylo od počátku bez významu, zda žalobci skutečně represe vietnamských orgánů hrozí a zda to prokázal. Azyl by z toho důvodu dostat nemohl. Ke všemu osoby, které se dopustily drogové trestné činnosti, pak logicky nebudí důvěru v žádné zemi, včetně Vietnamu (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 38/2020-69 ze dne 21. 12. 2020).
10. Pakliže by se soud přímo vyslovil pro žalobcovu argumentaci ve smyslu „jsem drogový delikvent a v mé zemi původu drogové delikventy vnímají s despektem, proto zasluhuji od ČR azyl“, vyslovil by se nepřímo pro udělování azylu v České republice zahraničním drogovým delikventům en bloc, a to primárně na základě důvodu, že se podíleli na této mimořádně zavrženíhodné činnosti. Takováto naznačená právní úvaha však nejen, že nenalézá oporu v českém právním řádu, ale ostře se mívá s bytostnými zájmy České republiky a jejích občanů.
11. I tak se žalovaný zabýval situací zločinců trestaných v zahraničí po návratu do Vietnamu, a to dokonce v součinnosti z tamějším zastupitelským úřadem ČR, jak ostatně dokládají str. 4-5 napadeného rozhodnutí. Z takto věrohodného zdroje se přitom žalobci dostalo příznivého stanoviska. Ministerstvo zahraničních věcí ČR dne 4. 10. 2021 poskytlo informaci, v níž poukázalo na zakotvení zásady ne bis in idem ve vietnamském ústavním pořádku a na to, že členské státy Evropské unie v praxi nezaznamenaly případ porušení této zásady na straně Vietnamu. Bylo-li u žalobce vyloučeno uložení druhého trestu za totéž, bylo u něj vyloučeno přirozeně také uložení absolutní trestu za totéž.
12. Ze stejného důvodu nejsou relevantní ani osobní (přesněji socioekonomické) poměry žalobce na území České republiky. Lze k tomu pouze stručně uvést, že vytváření zázemí v nové (v případě žalobce staronové) vlasti obnáší z podstaty nepohodlí. To ovšem jde na vrub žalobci, který České republice to, že mu poskytla domov, „oplatil“ cíleným porušením jejích základních pravidel. Jeho situace se nijak nevymyká situaci ostatních cizinců, kteří přišli o možnost pobývat na území České republiky, protože pro svou závažnou trestnou činnost představují nebezpečí pro veřejný pořádek v České republice. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro humanitární azyl se tudíž *prima facie* nijak nevymykají akceptovatelnému výkladu § 14 zákona o azylu či mezím správního uvážení žalovaného.

Vyloučení doplňkové ochrany

13. Protože pojmy vážný zločin a vážný nepolitický zločin v § 15 odst. 1 písm. b) a § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu mají svůj původ v mezinárodním právu, včetně práva Evropské unie, je třeba je vykládat autonomně, tedy nezávisle na běžném významu těchto pojmů v domácím právu, zejména trestním zákoníku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, č. j. 6 Azs 309/2016-28 ze dne 1. 2. 2017, č. 3546/2017 Sb. NSS, a č. j. 5 Azs 189/2015-127 ze dne 23. 4. 2020, odst. 48–52). To žalovaný také učinil a trestnou

činnost žalobce autonomně posuzoval podle skutečností zjištěných v trestním řízení. Měl k dispozici odsuzující rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 6 T 12/2017 ze dne 25. 4. 2017 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze č. j. 11 To 79/2017 (právní moc dne 15. 9. 2017), a není zřejmého důvodu, proč by měl k věci obstarávat další podklady.

14. Zcela v souladu s ustálenými rozhodovacími závěry správních soudů hodnotil žalobcovu kriminalitu v kontextu. Nepochybně jde o trestnou činnost univerzálně reprobovanou z důvodu její vysoké škodlivosti pro společnost (srov. mezi jinými Úmluvu Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami publ. pod č. 462/1991 Sb.).
15. Žalobcova drogová trestná činnost nesla znaky vážného deliktu optikou zákona o azylu i kvalifikačního směrnice. Pokus žalobce ji v rámci soudního řízení bagatelizovat za pomoci argumentace ve smyslu, že nešlo ani o válečné zločiny a že profitoval jen z „měkkých drog“, soud nemůže žalobci v žádném ohledu přičíst k dobru. Spíše naopak: již to, že danou argumentaci použil, svědčí o zjevném nedostatku žalobcovy sebereflexe, tedy o žalobcově neschopnosti v plném významu pochopit a přijmout, co na úkor České republiky spáchal.
16. K tomu soud dodává, že udělení azylu podmiňuje vzájemná důvěra mezi žadatelem a státní mocí daného hostitelského státu. Požadavek důvěry vychází z předpokladu, že žadatel od státu, u něhož se o azyl uchází, očekává větší ochranu svých zájmů i práv než u kteréhokoliv jiného státu, a to včetně své rodné vlasti. Pakliže žadatel (zde žalobce) vážně ohrozí hodnoty chráněné zákonem daného hostitelského státu, zavdává příčinu k seriózním úvahám o odepření přístupu k výhodám plynoucím z eventuálního udělení mezinárodní ochrany daným státem. Řečenému požadavku důvěry objektivně žalobce nedostál, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí na pozadí individuálních rysů žalobcovy kauzy (zvláště povaha žalobcem spáchané trestné činnosti, ale i např. situace v žalobcově zemi původu) osvětlil proč.
17. Rozhodnutí žalovaného tedy netrpí vytykány vadami řízení a jeho právní úvahy jsou v souladu se zákonem. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 25. listopadu 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně